

Zuster REBEKKA

Trappistin en priorin van klooster Klarland

Voor elk antwoord denkt zuster Rebekka even na. Op de vraag met hoeveel ze nog zijn in de trappistinnenpriorij in Lozen, reageert ze wel pijnlijk. „Nog' klopt niet. Mensen nemen automatisch aan dat ons verhaal afloopt, maar daar ziet het niet naar uit. In het begin waren we met zes, nu met veertien. Als priorin voel ik me dan ook de huismoeder van een groot gezin.”

‘Als je alles opgeeft, krijg je veel in de plaats’

Jan COLLA

Aan de telefoon vraagt zuster Rebekka WILLEKES (47) nog aarzelend waarom ik aan haar denk om te getuigen over Roepingenzondag, maar in ons gesprek, in de stilte van priorij Klarland, geeft ze zelf het antwoord. „Mijn leven zit vol roepingen. Als trappistin in 2002, vier jaar geleden als priorin en nu als abdis-administrator in een zusterklooster in Wallonië. Stel je voor, een slotzuster die het druk heeft!”

–Hoe zag uw jeugd in Nederland eruit?

Ik groeide samen met mijn jongere zus op in De Bilt, in de buurt van Utrecht. Vader was directeur van een sociale werkplaats, moeder was thuis. We woonden in een huis met een grote tuin, we konden lekker buiten spelen. In ons dagelijkse leven was ook God aanwezig. Aan tafel lasen we uit de kinderbijbel, we baden voor het slapengaan. In mijn puberteit sputterde ik soms wat tegen, maar onze ouders sleepten ons toch mee naar de protestantse kerk.

Het zijn mijn wortels, het is de grond waar ik ben opgegroeid. Als christen geloof ik in één Kerk, in de eenheid die er in God al is. Van mijn protestantse achtergrond neem ik vooral de Bijbel en het woord mee, en het psalmen zingen.

„De vrijheid van het kloosterleven is je eigen opvattingen over wat nuttig en zinvol is, loslaten”

–U studeerde geneeskunde. Was dat een kinderdroom?

Ik wilde op dat moment iets betekenen voor mensen in de wereld. Dat romantische idee van ‘levens redden’, moest ik snel bijstellen. Ik besefte dat arts niet het enige zinvolle beroep in de wereld is. Ik sloot me in Utrecht aan bij een christelijke studentenvereniging. We lasen samen de Bijbel. Die verhalen dagelijks zo intens beleven en bestuderen wat ze voor ons leven betekenden, dat was een openbaring voor me. Tegelijk studeerde ik aan de theologie-afdeling Hebreeuws.

–Fysiek en mensgericht als arts, tegelijk transcendent en spiritueel geboid.

Ik weet niet of dat een paradox is. In het Nieuwe Testament zien we God in een menselijke toestand, heel aards. Daar komt het allemaal dicht bij elkaar. Als er

al een tegenstelling is, dan is het meer die tussen de medische houding van zelf in te grijpen en een meer afhankelijke opstelling in het geloof. Tot mijn 35ste werkte ik als arts, eerst als basisarts in de psychiatrie en vervolgens in een consultatiebureau, vergelijkbaar met Kind en Gezin. Deeltijds, in combinatie met theologie.

–Maakten die jonge mama's met baby's moedergevoelens bij u wakker?

Dat verlangen was er wel, maar niet allesoverheersend. Er broeide wat anders. Ik had een gevuld leven, met een baan, een studie waarin ik me kon verdiepen, fijne vriendschappen. Maar dat was toch niet genoeg. Ik sprong van het een naar het ander, had geen tijd om wat er gebeurde even te beschouwen. Op aanraden van iemand uit mijn omgeving ging ik een week meeleven met trappisten. Achter de muren van het klooster moet je wel iets doen met alles wat op je weg komt, er is niets waar je zomaar aan voorbijgaat. Ik had het gevoel dat ik er dichterbij de anderen stond dan in het reguliere leven, dat ik in de ruimte van het klooster dichterbij kwam bij wat er in de wereld misloopt. Dat klinkt absurd, want je ‘doet’ daar niks. Als je het gebed tenminste ‘niks’ noemt.

–Wanneer voelde u zich zelf geroepen?

Intreden sprak me aan, maar tegelijk leek het wereldvreemd en ver weg. Ik liet het toe als dagdroom, niet als reële mogelijkheid. „Stel je niet aan, je hebt een concrete taak, vlucht niet”, zei ik tegen mezelf. Tot ik een vriendin tegenkwam. Zij had een kloosterlinge ontmoet en die deed haar aan mij denken. „Het zou iets voor jou zijn.” Mijn roeping was dus heel menselijk: iemand deed voor mij de deur open. En daar sta je dan in die open deur. „Help!” Het gooit alles overhoop. Ik was geprikkeld, angstig, onzeker vooral. Een abt in het trappistenklooster liet me inzien dat mijn verlangen authentiek was. In een clarissenklooster diepte ik dat verder uit. Ik maakte lijstjes ‘voor’ en ‘tegen’, want mijn

Het weefgetouw: stevig handwerk. „Trappistenleven is aards.” © Tony van Galen

verstand moest ook meekunnen. Intreden doe je met je hele persoon, niet enkel met je gevoel. Op een zomeravond zat ik binnen, het raam open. Een merel zong, Bach speelde op de achtergrond. Al mijn lijstjes vielen weg, alsof God zei: „Het is goed, het mag.” Dat was geen stem, maar een innerlijk vrede.

–Waarom werd u trappistin in Lozen?

Ik houd van de regel van Benedictus. Het trappistenleven is nogal aards, een soort boerenleven bijna. Een van mijn taken hier is het weven van liturgische gewaden, stevig handwerk aan een oud weefgetouw. En Lozen klopt voor me, als plek. Ik vond hier een groep vrouwen die God zoekt, zonder franjes, niet te groot ook.

–Mist u uw oude leven nog wel eens?

Als je alles opgeeft, krijg je veel in de plaats. Vroeger wandelde ik in Utrecht

graag langs de steegjes tussen de grachten, met oude muren, mooie bomen. „Dit kan ik nooit opgeven”, dacht ik. „Ik houd het niet uit in een slotklooster.” Maar mijn diepste verlangen bleek toch leven voor Gods aangezicht. Zolang ik Hem niet kwijtraak, is het goed.

–Twijfelt u soms aan het nut van uw leven?

De vrijheid van het kloosterleven is de vrijheid van het loslaten van je eigen opvattingen over wat nuttig en zinvol is. Het is de vrijheid van de vrouw die de voeten van Jezus waste met mirre. Een volstrekt nutteloos gebaar: die mirre had veel geld kunnen opbrengen, maar Jezus wijst het niet af. God kan evenveel met onze overgave als met geplande activiteiten voor de wereld. Ik had voor een ander leven kunnen kiezen en dan was God wel met me mee getrokken, maar dat zou niet beter zijn. Voor mij is dit het echte leven.